

Vår saksbehandler: Ingrid Rønning Strand

Vår dato:
13.09.2023
Vår referanse:
2023/251

Innkalling til 5. rådsmøte i faglig råd for naturbruk – 20. september 2023

Tid: Onsdag 20. september 2023

kl. 10.00 – 15:00

Sted: NHO, Middelthuns gate 27, 0368 Oslo

Part	Innkalt	Forfall
Arbeidsgiver	Espen Lynghaug, NHO (Mat og drikke) Kristin Slyngstad, NHO (Skogbrukets landsforening) ~~Ole Troland, NHO (Sjømat Norge)~~ Bjørn Lauritzen, MEF	Marte Gustad Iversen, Spekter (Norges Bondelag)
Arbeidstaker	Endre Lie, LO (Fellesforbundet) ~~Karina Veum, LO (Arbeidsmandsforbundet)~~	Audun Stautland, Norges Fiskarlag Erlend Hansen, LO (Norsk sjømannsforbund)
Pedagogisk personell	Trine Merethe Paulsen, Utdanningsforbundet Bjørn Jensen, Skolenes Landsforbund	Henning Bratthammer, Utdanningsforbundet
Annen organisasjon	Inger Anita Smuk, Norske Reindriftsamers Landsforbund	
KS	Arne Jostein Vestnor, KS (skoleeier) Monica Rustad, KS (skoleeier)	
Elevrepresentant	Marthea Åhl Elevorganisasjonen	
Sekretariatet	Ingrid Rønning Strand, Udir Erlend Granrud, Udir (deler av møtet)	

Dagsorden for møte 5, 2023:

1.5.23 Godkjenning innkalling/dagsorden

- 2.5.23 Endringer i rådet
- 3.5.23 Høring på tilbudsstrukturen for vg3 landbruk
- 4.3.23 Møteplan høsten 2023
- Lunsj 11.30-12.15**
- 5.5.23 Modulstrukturert opplæring
- 6.5.23 Utviklingsredegjørelsen
- 7.5.23 Orienteringssaker
- 8.5.23 Eventuelsaker

Behandling av sakene

1.5.23 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Referat fra møte godkjennes per e-post og publiseres på <https://sryogfagligerad.no/> i etterkant av rådsmøtet.

Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjent.

2.5.23 Endringer i rådet – ny ledelse og nye medlemmer

- Marthea Åhl er ny representant fra Elevorganisasjonen.
- Monica Rustad er ny representant fra KS.
- Bytte av leder- og nestledervervet for rådet midtveis i oppnevningsperioden:

I konstituering av faglig råd for naturbruk for inneværende oppnevningsperiode (2021-2025), [rådsmøte 27.09-2021- sak 2.6.21](#), ble Espen Lynghaug valgt til leder av rådet i perioden 01.09-2021 til 31.08-2023, og Endre Lie ble valgt til nestleder i rådet for samme periode. I referatet fra konstitueringen 27.9-2021 vises det til tradisjonen for at leder og nestleder bytter funksjon midt i oppnevningsperioden.

Vedtak: Rådet ønsker velkommen til nye rådsmedlemmer og godkjenner endringene i ledelsen. Endre Lie (LO) tar over som leder, Espen Lynghaug (NHO) tar over som 1. nestleder fra og med rådsmøtet 20. september 2023.

3.5.23 Struktursak: høring på yrkesfaglig tilbudsstruktur for vg3 landbruk

Utdanningsdirektoratet sendte endringer av opplæringsmodell for vg3 landbruk på høring i august 2023. Lenke til høringsportalen finner dere her: [Høyringar \(udir.no\)](https://hoyringar.udir.no)

Vi ønsker å få en bred tilbakemelding fra bransjen/landbruksnæringen på hvilken opplæringsmodell som gir både unge og voksne tilstrekkelig kompetanse etter arbeidslivets behov. Vi ønsker derfor tilbakemeldinger på tre ulike opplæringsmodeller:

Tre opplæringsmodeller på høring:

- Yrkeskompetanseløp med 3 år i skole – 3+0 modell (dagens modell)
- Lærefag som følger hovedmodellen – 2+2 modell
- Splitte vg3 landbruk i 2 fag med ulik opplæringsmodell – 3+0 og 2+2 modell.

Vedtak:

Rådet diskuterer de tre opplæringsmodellene. AU formulerer et utkast til hørings svar som sendes til rådet for innspill og godkjenning før frist 13. oktober.

4.5.23 Møter høsten 2023

Uke 38	20. september 10.00-15.00 (NHO)
Uke 42	EKSTRA MØTE: 18. oktober 10.00-11.30 (digitalt)
Uke 49	7. desember 10.00- 15.00 (Udir)

Vedtak: Rådet vedtar dato for ekstra rådsmøte i oktober.

5.5.23 Modulstrukturert opplæring del 2: Forslag til ytterligere lærefag som kan modulstruktureres

Erlend Granrud deltar fra Udir.

I forbindelse med oppdragsbrev 2022-024 utformer Udir modulstrukturerte læreplaner for 13 lærefag i videregående opplæring for voksne. Formålet med modellen er at flere voksne skal kunne få en opplæring som er tilpasset deres tidligere kompetanser, ressurser og arbeids- og livssituasjon. Gjennom at flere voksne får tilgang til opplæring og blir kvalifisert, møtes arbeidslivets store behov for kvalifisert arbeidskraft. Fra august 2024 skal de 13 lærefagene tilbys som moduler for voksne i videregående opplæring.

I rådsmøtet 6. juni 2023 diskuterte rådet første del av oppdraget, kriterier for valg av ytterligere lærefag som kan modulstruktureres. Her mente rådet blant annet at fagets størrelse og andel voksne må bli tatt hensyn til. I tillegg ble det trukket frem at arbeidslivets behov for fagarbeidere i det enkelte faget, både nasjonalt og regionalt, også er viktig kriterium i utvelgelsen av nye lærefag til ordningen. Se referat fra saken [her](#). En oppsummering av rådenes innspill ser Udir at det er bred enighet i rådene om følgende utvalgs kriterier:

- At arbeidslivet i sektoren/bransjen ønsker modulstrukturert opplæring
- Arbeidslivets behov for kompetanse
- Stort rekrutteringsbehov
- Lærefag der andelen voksne som tar fag- og svennebrev er stor

I oppdragets trinn 2 er vi bedt om å vurdere og anbefale ytterligere lærefag som kan inngå i modulstrukturert opplæring på et senere tidspunkt. På samme måte som i de 13 lærefagene som modulstruktureres nå, forutsettes det at eksisterende læreplaner moduleres og at eksisterende fag- og svenneprøver utgjør sluttvurderingen.

Forespørsel til faglige råd:

Udir ber faglig råd ta utgangspunkt i utvalgs kriteriene nevnt ovenfor og vurdere om det er lærefag som egner seg for modulstrukturering i deres utdanningsprogram. På bakgrunn av forslagene vi får inn vil Udir gå i videre dialog med rådene før vi beslutter hvilke fag det er hensiktsmessig å gå videre med.

Se saksdokumentet [her](#).

Frist for tilbakemelding til Udir er **31. oktober**.

Vedtak: Rådet ønsker å avvente mer informasjon og evaluering av ordningen før rådet foreslår å modulstrukturere nye lærefag knyttet til utdanningsprogrammet naturbruk.

6.5.23 Utviklingsredegjørelsen

Om oppdrag:

På bakgrunn av innspill fra SRY og flere faglige råd er **teknologisk utvikling** og **grønn omstilling** plukket ut som to hovedtemaer for redegjørelsene i denne oppnevningssperioden. I tillegg ber vi de faglige rådene se nærmere på **forholdet mellom fag- og yrkesopplæringen og fagskolestudier** innenfor de samme fagfeltene.

Siste versjon av oppdragsbrevet om utviklingsredegjørelsene gitt fra Udir til de faglige rådene ble lagt frem for rådet på møtet 6. juni 2023. [Oppdragsbrevet ligger her](#).

Temaene og spørsmålsformuleringene ligger i rådenes arbeidsområder på www.yrkeskomp.no.

Detaljert fremdriftsplan med møtepunkter ligger også på yrkeskomp.no.

Frist for innlevering av besvarelsen på problemstillingene er 31. mai 2024.

Seminar 7.-8. september:

På seminaret med de faglige rådene 7.-8. september var det særlig fokus på arbeidet med utviklingsredegjørelsene. Program og presentasjoner fra seminaret finner dere her:

www.yrkeskomp.no

Første del av programmet bestod av felles sesjoner i plenum blant annet om forventningsavklaringer til oppdraget med utviklingsredegjørelsen, samt om fremtidens kompetansebehov og utfordringer for grønn omstilling i arbeidslivet. Neste del av programmet bestod av parallelle økter med mer spisset faginnhold for de enkelte utdanningsprogrammene. For faglig råd for naturbruk var det sesjoner fra blant annet Oslo Economics, WoodWorks, NIBIO og NMBU.

Videre arbeid med utviklingsredegjørelsen:

Spørsmål til diskusjon:

- kartlegge temaer rådet vil jobbe med
  - hvilke temaer og problemstillinger vil dere jobbe med?
  - hvilke aktører vil dere ha dialog med (og på hvilken måte)?
- hvordan vil dere jobbe?
  - arbeidsgrupper
  - ønske om flere samlinger (samlet for alle råd eller andre varianter)?
- hva trenger dere av støtte fra Udir i det videre arbeidet?

Arbeidsgrupper:

Vg2	Arbeidsgruppe	Gruppeleder
Akvakultur og Fiske og fangst Reindrift	Trine Merethe Paulsen , Utdanningsforbundet Bjørn Jensen , Skolenes Landsforbund Arne Jostein Vestnor , KS (skoleeier) Erlend Hanssen , LO (Norsk sjømannsforbund) Audun Stautland , Norges Fiskarlag Inger Anita Smuk , Norske Reindrifsamers Landsforbund	Bjørn Jensen
Heste- og dyrefag og Hovslagerfaget Landbruk og gartneri Studieforberedende Vg3 Naturbruk	Espen Lynghaug , NHO (Mat og drikke) Marte Gustad Iversen , Spekter (Norges Bondelag) Monica Rustad , KS (skoleeier) Henning Bratthammer , Utdanningsforbundet Marthea Åhl , Elevorganisasjonen	Espen Lynghaug
Skogbruk	Bjørn Lauritzen , MEF Kristin Slyngstad , NHO (Skogbrukets Landsforening) Endre Lie , LO (Fellesforbundet)	Bjørn Lauritzen

Arbeidsdokumenter i SharePoint: [Utviklingsredegjørelsene](#)

Vedtakk:

Rådet begynte arbeidet med å besvare problemstillingene i utviklingsredegjørelsen og planlegge det videre arbeidet i de ulike gruppene frem til rådsmøte i desember.

- Gruppeleder kaller inn gruppene til møte i teams før rådsmøtet 7. desember.
- Her fortsetter gruppene arbeidet med å kartlegge hvilke temaer det er viktig å gå nærmere inn på i fagene gruppene har ansvar for. Hvilke problemstillinger ønsker gruppa å fokusere på?
- [Arbeidsdokumentene i SharePoint kan brukes som hjelpemiddel i arbeidet.](#)

7.5.23 Orienteringssaker:**1. Statistikk**

- **Sysselsetting av fagutdannede:** Tallene viser at flere av de nyutdannede fagarbeiderne er i jobb året etter fagprøven. Andelen som er i jobb er historisk høyt, og det er færre som tar videreutdanning/omvalg, eller som er utenfor både arbeid og utdanning. [Her](#) kan du søke deg frem til tall for naturbruk
- **Førsteinntak til videregående opplæring:** Tallene viser at litt over halvparten, 52 prosent, søker yrkesfag på vg1. En lavere andel får tilbud om førsteønsket i yrkesfag enn i studieforberedende utdanningsprogrammer. Det er fortsatt store forskjeller i søkemønsteret til gutter og jenter. [Her](#) kan du søke deg frem til tall for naturbruk.

2. Høring av læreplaner i modulstrukturert opplæring for voksne

Fra august 2024 skal 13 lærefag tilbys som moduler for voksne i videregående opplæring. Læreplanene er nå sendt på høring, med høringsfrist **1. desember**. Gi beskjed til organisasjonene deres! Les mer om saken [her](#).

3. Tildeling - tilskudd til læremidler uten markedsgrunnlag 2023

Udir mottok totalt 98 søknader om tilskudd med et samlet søknadsbeløp på 237 millioner kroner. Innenfor rammen for tildeling i 2023 ble det tildelt totalt 100 millioner kroner til 49 ulike prosjekter. Se oversikt over tildelinger [her](#).

4. Små fag i vgo-strukturen

Utdanningsdirektoratet har mottatt et oppdrag som skal vurdere om tilbud som i dag ligger på vg3 skal flyttes til fagskolenivå. Denne saken skal behandles på rådsmøtet **18. oktober**.

5. Relevante publiseringer

- **Sluttrapporten om forskningsbasert evaluering av modeller for tilskudd til utstyr i fag- og yrkesopplæringen**

Sluttrapporten om forskningsbasert evaluering av modeller for tilskudd til utstyr i fag- og yrkesopplæringen er publisert. Oslo Economics og Samfunns- og næringslivsforskning (SNF) har bistått Udir med å utforme tilskuddsordningen og gjennomført en evaluering av ordningen. [Her](#) kan du lese om hovedfunn i evalueringen, og [her](#) kan du lese rapporten.

- **Delrapport fra evaluering av fagfornyelsen yrkesfag del 2**

NIFU har publisert den andre delrapporten fra evalueringen av fagfornyelsen yrkesfag som NIFU, OsloMet – storbyuniversitetet og Fafo gjennomfører i samarbeid på oppdrag fra Udir. I rapporten presenteres data, analyser og foreløpige resultater tre år etter at fagfornyelsen ble gjennomført. Les rapporten [her](#).

- **Den nye kompetansepakken om læreplaner for opplæring i bedrift (kortversjonen) er nå publisert.**

Vedtak: Sakene tas til orientering

8.5.23 Eventuelt

Krav til sertifikat

Bjørn Jensen: spørsmål om krav til sertifikat til båt i havbruksteknikkfaget etter spørsmål fra fagprøvenemden. Skal det inn i læreplanen? Dette ble diskutert ifm fagfornyelsen. Når det er krav til sertifikater i yrkesutøvelse har fagprøvenemder begynt å kreve at kandidatene har dette. Hva er reglene til dette og er det nødvendig med en gjennomgang av alle sertifikater?

Vedtak: Fagansvarlig undersøker reglene rundt sertifikater på vg2 og vg3 og komme tilbake til rådet med mer info på neste rådsmøte.

Fylkesbesøk:

Rådet ønsker å søke om midler til et nytt fylkesbesøk i 2024.

Vedtak: Fagansvarlig starter søknadsprosessen og tar opp saken igjen på møtet i desember.